

Meetnet Urbane Soorten (MUS)

Nieuwsbrief juni 2013

Het nationale stadsvogelmeetnet MUS is opgezet door Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland om de aantalsontwikkeling en verspreiding van broedvogels in bebouwde gebieden goed in beeld te brengen. De resultaten vormen ook een indicator voor de milieukwaliteit van onze directe woonomgeving.

Ook koel bij de tweede telling; Derde telling (15 juni-15 juli) avond, is begonnen!

Beste MUS-teller,

Veel waarnemers meldden frisse omstandigheden tijdens de tweede telling. De hoeveelheid neerslag viel mee in de telperiode dus daar hadden we niet zo veel last van. Van de eerste telling zijn nu 572 tellingen ingevoerd en van de tweede 467 en dat is ongeveer vergelijkbaar (2^e telling iets minder) met vorig jaar. Wat heeft de tweede telling van MUS ons opgeleverd?

Resultaten

Voorlopig staat de teller op 157 soorten met in totaal bijna 233.000 ex. bij de eerste is iets meer en de tweede iets minder dan vorig jaar. In tabel zijn de resultaten van dit jaar vergeleken met die van 2013.

Tabel 1. Het landelijk gemiddelde aantal per postcodegebied van 13 soorten tussen 2012 en 2013. Aantallen zijn voorlopig en niet gecorrigeerd en geselecteerd op punten die in beide jaren geteld zijn (foto Pimpelmees, Harvey van Diek).

	2012	2012	2013	2013
	1	2	1	2
Blauwe Reiger	0,7	0,8	0,6	0,6
Waterhoen	1,1	0,7	1,4	0,7
Stadsduif	5,4	5,4	4,8	5,0
Houtduif	20,6	19,5	20,3	17,5
Grote Bonte Specht	0,8	0,8	1,1	0,5
Winterkoning	5,0	5,2	4,3	4,7
Roodborst	2,0	1,6	2,3	1,5
Merel	21,6	24,3	19,9	23,6
Pimpelmees	6,8	4,2	7,2	3,6
Kauw	23,5	29,1	21,1	30,2
Spreeuw	7,9	9,3	8,6	8,1
Huismus	15,1	19,0	13,5	16,3
Groenling	4,1	2,8	4,5	2,5

In vergelijking met de tweede telling vorig jaar laten Blauwe Reiger, Stadsduif, Houtduif, Grote Bonte Specht, Winterkoning, Pimpelmees, Spreeuw, Huismus en Groenling een afname zien. Ook bij de Merel weer een lichte afname. De Roodborst lijkt nu stabiel en bij de Kauw was er een lichte toename. Het is goed mogelijk dat bij een deel van de soorten het later uitvliegen van de jongen (2-3 weken) een rol speelt bij de vastgestelde afname.

In tabel 2 zijn de totalen weergegeven per soort van de 1^e en 2^e telling samen zoals ze tot op heden zijn ingevoerd. De verspreiding met de aantallen is te zien per soort bij de invoer onder het tabblad Verspreiding.

Roofvogels

Tot op heden zijn er dit jaar acht soorten roofvogels doorgegeven. Het gaat daarbij om Wespendif 1, Bruine Kiekendif 6, Havik 4, Sperwer 38, Buizerd 94, Torenavalk 40, Boomvalk 5 en Slechtvalk 22. Een deel van de vogels, zoals Wespendif en Bruine Kiekendif, zullen waarschijnlijk niet in het stedelijk gebied broeden en op de punten langs de buitenrand gezien zijn. Het aantal Sperwers lijkt duidelijk lager dan vorig jaar. Het zou kunnen dat deze soort het de afgelopen winter ook zwaar had. Let op alarmerende mezen want dan is er vaak een Sperwer in de buurt. In het buitenland is het broeden van de Havik in het stedelijk gebied (vooral in parken) al vrij normaal, maar in ons land nog niet. Dat we tegenwoordig al enkele tientallen Slechtvalken zien tijdens MUS hadden we 20 jaar geleden niet kunnen voorspellen.

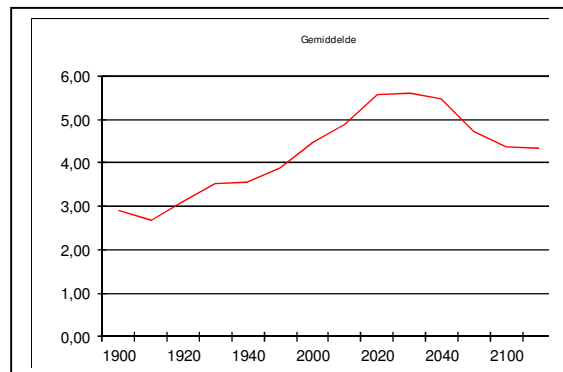
Bijzonderheden tijdens de tweede telling waren Dodaars, Zwarte Zwaan, Smient, Tafeleend, Waterral, Senegalpapegaai, Ransuil, Zwarte Specht, Grote Karekiet, Zwarte Mees, Raaf en Blauwe Pauw (alle 1 ex). Tijdens de 2^e telling zijn ook 13 soorten zoogdieren doorgegeven met de algemeenste Konijn (774), Kat (365), Haas (70), Ree (11 en Eekhoorn (10).

De 3^e telling in de avond

De derde telperiode is al weer bijna een week gaande. De avondtelling kan op iedere dag gedaan worden in de periode 15 juni–15 juli. De telling moet gedaan worden tussen 19.00 en 22.00 uur. Alle vogels tellen mee, maar de Gierzwaluw, Huiszwaluw en Boomvalk hebben speciale aandacht. Let er op dat bij de Gierzwaluw zowel de hoog als laag vliegende groepen worden geteld. Tot slot een hoog vliegende groep die op meerdere punten is gezien alleen invoeren op het dichtbijgelegen telpunt.

Figuur 1. Gemiddeld aantal Gierzwaluw per punt met op de x-as de begintijd van de telling in 2007-12.

Tellingen die beginnen tussen 20 en 21 uur zien gemiddeld de hoogste aantallen. Maar het verschil tussen vroeg (19 uur) begonnen en later is niet zo groot als je zou verwachten. Aan alle tellers wil ik vragen om op dezelfde tijd te beginnen zoals je altijd doet. De figuur geeft de eerste vijf jaar weer en de afzonderlijke jaren laten grofweg hetzelfde patroon zien. Met dank aan Erik van Winden voor het maken van de figuur.

Tips voor telling en invoer

Hiervoor verwijs ik je naar het document op de MUS-pagina

<http://www.sovon.nl/sites/default/files/doc/Tips%20voor%20telling%20en%20invoer%20MUS.pdf>

Meer informatie: op de MUS-pagina van Sovon <http://www.sovon.nl/nl/mus>

Ook op de Sovon-facebook staan regelmatig bijdragen over stadsvogels.

Vragen? Waarnemerscode of wachtwoord vergeten, neem dan gerust even contact op met

Jan Schoppers, Sovon Vogelonderzoek Nederland

024- 7 410 410, mus@sovon.nl

Veel plezier met de tellingen en laat me weten wat je boeit!

Jan Schoppers

Voor in je agenda: DRIE TELRONDES IN 2013

Ochtendronde 1 : periode 1-30 april (eerste weekend 6 en 7 april)

*Ochtendronde 2: periode 15 mei-15 juni (eerste weekend 18 en 19 mei)
(telpunten in omgekeerde volgorde tellen)*

Avondronde: periode 15 juni-15 juli (eerste weekend 15 en 16 juni)

De Ochtendrondes starten een half uur voor en eind tot twee uur na zonsopkomst en de Avondronde tussen 19.00 uur en zonsondergang

Tabel 2. Totaal aantal per soort tot op heden ingevoerd in MUS van de 1^e en 2^e telling 2013.

naam	totaal	routes			
Dodaars	7	5	Huiszwaluw	545	71
Fuut	690	167	Boompieper	10	5
Geoorde Fuut	1	1	Graspieper	12	7
Aalscholver	521	156	Gele Kwikstaart	10	6
Grote Zilverreiger	2	2	Grote Gele Kwikstaart	2	2
Blauwe Reiger	598	263	Witte Kwikstaart	457	158
Ooievaar	51	22	Rouwkwikstaart	1	1
Lepelaar	4	3	Winterkoning	4709	494
Knobbelzwaan	559	143	Heggenmus	3253	477
Zwarte Zwaan	4	3	Roodborst	2068	402
Kolgans	1020	1	Nachtegaal	79	24
Grauwe Gans	2647	159	Blauwborst	9	4
Soepgans	744	77	Zwarte Roodstaart	328	115
Canadese Gans	565	74	Gekraagde Roodstaart	43	23
Grote Canadese Gans	76	17	Roodborsttapuit	6	3
Kleine Can. Gans (min)	10	2	Beflijster	1	1
Brandgans	510	21	Merel	22935	578
Nijlgans	1157	226	Kramsvogel	152	6
Bergeend	132	19	Zanglijster	2001	438
Muskuseend	39	9	Grote Lijster	53	31
Carolinaeend	5	1	Sprinkhaanzanger	7	6
Mandarijneend	9	7	Snor	7	3
Smient	91	4	Rietzanger	65	31
Krakeend	270	55	Bosrietzanger	56	36
Wintertaling	6	2	Kleine Karekiet	289	115
Wilde Eend	7266	484	Grote Karekiet	2	2
Soepeend	1590	233	Spotvogel	15	13
Slobeend	17	5	Braamsluiper	125	64
Krooneend	1	1	Grasmus	265	102
Tafeleend	4	3	Tuinfluitier	237	124
Kuifeend	951	129	Zwartkop	2471	416
Wespendief	1	1	Fluiter	5	3
Bruine Kiekendief	6	3	Tjiftjaf	4408	507
Havik	4	4	Fitis	633	215
Sperwer	38	36	Goudhaan	36	20
Buizerd	94	67	Vuurgoudhaan	3	3
Torenvalk	40	25	Grauwe Vliegenvanger	15	11
Boomvalk	5	5	Bonte Vliegenvanger	62	32
Slechtvalk	22	12	Staartmees	211	75
Patrijs	4	3	Glanskop	25	15
Kip	55	12	Matkop	11	6
Fazant	636	167	Kuifmees	7	5
Waterral	2	2	Zwarte Mees	8	6
Waterhoen	1129	298	Pimpelmees	5829	551
Meerkoet	4704	434	Koolmees	12577	575
Scholekster	1300	291	Boomklever	613	198
Kluut	2	1	Boomkruiper	814	260
Kleine Plevier	13	5	Wielewaal	3	3
Kievit	562	84	Gaai	1215	376
Houtsnip	3	3	Ekster	7745	565
Grutto	84	29	Kauw	27199	562

Wulp	75	13	Roek	2457	74
Tureluur	44	25	Zwarte Kraai	8768	556
Oeverloper	1	1	Raaf	1	1
Zwartkopmeeuw	18	8	Spreeuw	8776	488
Kokmeeuw	7971	217	Huismus	15594	503
Stormmeeuw	669	64	Ringmus	174	50
Kleine Mantelmeeuw	3617	234	Vink	5786	500
Zilvermeeuw	3638	249	Keep	1	1
Geelpootmeeuw	1	1	Europese Kanarie	1	1
Grote Mantelmeeuw	54	9	Groenling	3783	465
Grote Stern	9	1	Putter	630	164
Visdief	479	88	Sijs	70	21
Witwangstern	1	1	Kneu	127	43
Zwarte Stern	6	1	Goudvink	30	23
Stadsduif	5139	239	Appelvink	37	18
Holenduif	682	160	Geelgors	33	9
Houtduif	20082	573	Rietgors	47	25
Turkse Tortel	8358	500	Blauwe Pauw	1	1
Zomertortel	7	5			
Halsbandparkiet	1757	144	Egel	5	5
Senegalpapegaai	1	1	Mol	1	1
Grote Alexanderparkiet	3	1	Haas	179	55
Monniksparkiet	30	3	Konijn	1351	134
Koekoek	135	80	konijn verwilderd	24	5
Steenuil	4	3	dwergvleermuis spec.	2	1
Bosuil	8	5	vleermuis spec.	7	5
Ransuil	3	1	Eekhoorn	34	25
Gierzwaluw	3118	278	Muskusrat	1	1
IJsvogel	7	5	Bruine Rat	1	1
Groene Specht	245	128	Spitsmuis spec.	1	1
Zwarte Specht	2	2	Huismuis	2	1
Grote Bonte Specht	894	330	Vos	8	5
Kleine Bonte Specht	8	6	Bever	1	1
Boomleeuwerik	10	3	Kat	771	250
Veldleeuwerik	13	6	Wild Zwijn	3	1
Oeverzwaluw	65	9	Ree	46	14
Boerenzwaluw	556	115			